

ETIČKI KODEKS SA KODEKSOM PONAŠANJA U JU SREDNOJ STRUČNOJ ŠKOLI »SPASOJE RASPOPOVIĆ« PODGORICA

Ovaj kodeks propisuje skup pravila, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i načinu života moraju pridržavati svi zaposleni u JU Srednjoj stručnoj školi »Spasoje Raspopović« - Podgorica.

Utvrđuje se prijedlog Etičkog kodeksa sa kodeksom ponašanja u vaspitno obrazovnim ustanovama u Crnoj Gori sa sljedećim sadržajem:

Ovaj kodeks propisuje skup pravila, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i načinu života moraju pridržavati svi zaposleni u vaspitno-obrazovnim ustanovama.

Pošto je obrazovno-vaspitna djelatnost izuzetno složen i društveno važan segment, neophodno je ostvariti visok stepen profesionalne i moralne odgovornosti.

Etički kodeks nastavnika prema profesiji

Nastavnik treba da se odgovorno odnosi prema svojoj profesiji. Odgovornost podrazumijeva da se pridržava i da stalno pokazuje i dokazuje logiku profesije (profesionalne standarde). Nikakva molba, prijetnja ili naredba ne treba da dovede u pitanje logiku nastavnčkog poziva.

Odgovornost prema radu podrazumijeva istinu, tačnost, poštenje, poštovanje ljudske ličnosti, odbacivanje diskriminacije, disciplinu i racionalnost.

- Nastavnik treba da vodi računa o svom fizičkom i mentalnom zdravlju i društvenoj odgovornosti u obavljanju svog posla i zadataka koji iz njega proizilaze;
- Nastavnik je dužan da se profesionalno usavršava i razvija;
- Nastavnik treba da poštuje obrazovnu politiku države, primjenjuje zakone i propise koji nijesu u sukobu sa etičkim kodeksom;
- Nastavnike ne smije da namjerno pogrešno tumači usvojenu obrazovnu politiku, nezavisno od svog neslaganja i eventualno drugačijeg ličnog mišljenja;
- Nastavnik treba da racionalno i uz valjane dokaze raspolaže fondovima koji su mu povjereni na raspolaganje ili upravljanje;
- Nastavnik ne smije da koristi položaj ili obrazovno-vaspitnu ustanovu za lične privilegije ili koristi;
- Nastavnik treba da izbjegava sukobe interesa (povezane sa poridičnim odnosima, prijateljstvom i slično);
- Nastavnik je dužan da vodi računa o tome da nije dozvoljen bilo koji oblik nepotizma, odnosno omogućavanje povlastica ili privilegija srođnicima;

- Dužnost nastavnika je da se bori i otklanja svaki pokušaj korupcije u obrazovno-vaspitnoj ustanovi;

Nastavnici treba da vode računa o načinu komuniciranja s učenicima, kolegicama, kolegama i roditeljima. Oni treba da izbjegavaju prijeteći govor, nepristojne i lascivne šale i opaske i verbalne prijedloge nepristojnog karaktera, uvredljive i omalovažavajuće riječi i bilo koji oblik psihičkog i fizičkog nasrtaja.

Nastavnici treba da vode računa o oblačenju i ličnoj higijeni. Odjeća nastavnika treba da bude čista, uredna, prikladnog i odmjerenog kroja.

Nastavnici su dužni da vode računa o svom ponašanju i izvan škole. Njihovo ponašanje van škole treba da bude uzorno i dostojanstveno.

Etički odnos nastavnika prema učenicima

Nastavnici imaju obavezu da pomognu roditeljima u vaspitavanju njihove djece i razvijanju poželjnih karakternih osobina. Za učenike je podjednako važna i moć znanja i moć savjesti (moralno ponašanje). Nastavnici treba da podstiču učenike da stiču znanja i da razvijaju svoju moralnu kulturu, odnosno da ih podstiču da razlikuju dobro od zla.

Nastavnici su dužni da pomognu učenicima da prihvate građanske vrijednosti i da se po njima ponašaju. Te vrijednosti su marljivost, odgovornost, saradnja i privrženost (roditeljima, školi, učenju, drugaricama i drugovima). Izuzetno je značajno i poštovanje zakona, ljudskog života, drugih ljudi i sebe samih.

Nastavnik treba da mjeri svoj uspjeh ne samo preko postignuća svakog učenika već i putem ostvarenog uspjeha u razvoju učenika kao građanina.

- Nastavnik treba da sa učenicima uspostavi odnos povjerenja, uživanja i tolerancije (strpljenja i prihvatanja razlika);
- Nastavnik treba da se prema svakom učeniku odnosi pažljivo i objektivno – u ocjenjivanju, rješavanju sukoba i u primjeni disciplinskih mjera;
- Nastavnik ne treba da namjerno dovede učenika u neprijatnost – ismijavanjem, nepriličnim glasom, odavanjem ličnih podataka ili na bilo koji drugi način;
- Nastavnik treba da preduzme sve dozvoljene mjere da zaštiti učenika od svih okolnosti koje bi mogle biti štetne po učenje, zdravlje i bezbjednost;
- Nastavnik treba da s entuzijazmom i strpljenjem motiviše učenike na postizanje visokog nivoa znanja iz svog nastavnog predmeta;
- Nastavnik treba sve teme da tretira na otvoren, jasan, razumljiv i pozitivan način – posebno one koje mogu da izazovu osjetljivost i nelagodnost kod učenika;
- Nastavnik treba da podstiče učenike na argumentovano i kritičko mišljenje i sagledavanje pojava, osnosa i tema iz različitih perspektiva.
- Nastavnik treba da se stara da zadovolji potrebe učenika za različitim oblicima učenja u skladu sa uslovima koje omogućava obrazovno-vaspitna ustanova.
- Nastavnik treba da vodi računa da poštuje ličnost svojih kolegica i kolega (nastavnika) pred učenicima – da pred učenicima ne komentariše njihov rad i postupke;
- Nastavnik treba javno i objektivno da ocjenjuje učenike – da ne podliježe pristrasnosti u njihovom ocjenjivanju ili da pokazuje simpatije ili antipatije;

- Nastavnik teba da uzima u obzir mišljenje i procjene učenika o svom radu, u cilju unapređivanja kvaliteta procesa učenja i nastave.

Etički odnos nastavnika prema koleginicama i kolegama

Nastavnička profesija nalaže da se u školi uspostavljaju kolegijalni odnosi, zasnovani na međusobnom uvažavanju, pravičnosti i ravnopravnosti.

Među nastavnicima mora vladati stvaralačka atmosfera i vrhunski profesionalni odnos prema radu. Odnos među nastavnicima mora se temeljiti na poštovanju znanja, stručnosti i ličnog dostojanstva, na pomoći i stvaralačkoj saradnji, te na profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Nastavnik ne smije direktno ili indirektno povrijediti stručni ugled, napredovanje ili rad drugog nastavnika. Ako smatra da određeni nastavnik nije zaslužio napredovanje ili se nekorektno ponašao, upozoriće na to odgovornu osobu.

U javnoj kritici rada drugog nastavnika mora biti suzdržan, imajući u vidu da su odjeljenska vijeća, Nastavničko vijeće, stručni aktivni, te stručni časopisi, primjerena mjesta za stručne rasprave i kritiku.

- Nastavnik ne treba da otkriva povjerljive i privatne informacije o koleginicama i kolegama ukoliko to ne nalaže zakon;
- Nastavnik ne treba da daje netačne podatke o koleginicama i kolegama;
- Nastavnik je dužan da poštuje slobodno mišljenje i slobodan izbor svojih koleginica i kolega a koji ne dovodi u pitanje interese djece i principe i etiku profesije;
- Nastavnik treba da pokaže demokratsku i građansku zrelost u odnosu na svoje kolege i koleginice u situacijama kada se nad njima vrši prisila, prijetnja ili nasilje po bilo kom osnovu (ideološkom, partijskom itd);

Etički odnos nastavnika prema roditeljima i društvenoj zajednici

Nastavnici su dužni da šire svijest o značaju i važnosti obrazovanja za ljude i obrazovnog sistema za zajednicu i društvo. Nastavnici su dužni i da utiču na podizanje svijesti roditelja o vrijednosti obrazovanja za njihovu djecu i sadašnjost i budućnost društva u kome žive. Osposobljen i kvalifikovan ljudski resurs je najbolje i najisplativije ulaganje. Uložiti u obrazovanje djece znači stvoriti im uslove za njihovu izvjesniju, sigurniju i stabilniju sadašnjost i budućnost.

- Nastavnici su dužni da roditeljima prenesu sve informacije o učenicima u cilju njihovog uspješnijeg školovanja, ali i formiranja njihove ličnosti;
- Nastavnici treba da saraduju s roditeljima u traženju načina da učenici postižu što bolji uspjeh u učenju;
- Nastavnici su obavezni da se potrudu da razumiju i poštuju posebne vrijednosti, tradiciju i običaje različitih kultura iz kojih dolaze i u kojima žive njihovi učenici i roditelji;
- Nastavnici treba da pomognu koliko mogu i razumiju roditelje učenika koji imaju probleme izazvane siromaštvom, nezaposlenošću ili tragedijama koje su ih zadesile;
- Nastavnici treba, prema mogućnostima, da uključuju roditelje u različite aktivnosti u cilju unapređivanja uslova za učenje i rad u obrazovno – vaspitnoj ustanovi kao i u cilju razvijanja saradnje sa lokalnom zajednicom.

Nastavnici učestvuju u društvenom životu kao i svi građani, ali su dužni da svoj lični angažman usklade sa obavezama prema učenicima, nastavi i interesima škole kao obrazovne institucije, ne zloupotrebivši status i autoritet radi ostvarivanja ličnih interesa.

Etički odbor ili Etički savjet.

Etički odbor sastoji se od 3 člana.

Etički odbor ukazuje na značaj poštovanja odredbi Etičkog kodeksa u cilju stvaranja pozitivnog etosa ustanove i očuvanja ugleda nastavničke profesije. Etički odbor ukazuje na kršenje odredbi Etičkog kodeksa i kroz neposredan kontakt preporučuje postupke za prevazilaženje nastalih situacija.

Javnost etičkog kodeksa

Etički kodeks treba da bude dostupan svim zaposlenima u obrazovno – vaspitnoj ustanovi, učenicima, roditeljima i lokalnoj zajednici u kojoj se nalazi obrazovno – vaspitna ustanova.

Etički kodeks treba da bude istaknut na vidnom mjestu o obrazovno – vaspitnoj ustanovi.

Etički kodeks treba da bude objavljen na web-sajtu obrazovno vaspitne ustanove.

Etički kodeks usvaja Školski odbor. Nastavničko vijeće ustanove se obavezno upoznati sa istim.

Svaka ustanova je dužna da ima svoj etički kodeks.

Etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj tabli ustanove.